

- Artikel 1: Indeholder definitioner på orlogsskibe og militære fly. I denne artikel fastslås, at aftalen kun gælder på det åbne hav.
- Artikel 2: Reference til de internationale søvejsregler af 1972 og Genevekonventionen af 1958 om de folkeretlige principper.
- Artikel 3: Forholdsregler som skibe skal følge.
- Artikel 4: Forholdsregler som fly skal følge.
- Artikel 5: Information til parternes ikke-militære skibe om IaS aftalen.
- Artikel 6: Bestemmelser om advarsler til skibsfarten i forbindelse med militær virksomhed.
- Artikel 7: Udveksling af informationer om incidenter.
- Artikel 8: Bestemmelser om, hvornår aftalen træder i kraft.
- Artikel 9: Indeholder bestemmelser om konsultationer.

5.8 Multilaterale aftaler.

Som et oplæg til en multilateral IaS aftale fremstår WTO landenes forslag:

- k. Indgåelse af en aftale omfattende forholdsregler til imødegåelse af episoder på havområdet og i luftrummet omsluttende Europa.

Dette forslag omfatter foranstaltninger til imødegåelse af episoder på havet eller i luftrummet omkring Europa.

Der forekommer ingen militære aspekter i dette forslag hvorfor forslaget godt kan anbefales gældende for the High Seas.

Der ses imidlertid ikke særlige danske behov, der taler for indgåelse af en sådan aftale.

En undtagelse kunne være en aftale om i fremtid gensidigt at undlade brug af laserudstyr rettet mod hinandens skibe, såvel militære som civile. Kraftigt laserudstyr kan, hvis det rettes mod anden part, forøge skade på iagttagerens øjne.

Danske positioner til IaS aftaler

Danske flådeenheder besejler sædvanemæssigt Østersøen og de danske stræder og møder og observerer rutinemæssigt enheder fra andre

nationers flåder under ud- eller indpassage. Sikkerheden til søs hviler i de internationale søvejsregler samt i skibschefernes erfaring. Fra dansk sømilitær side forekommer der ingen ønsker eller argumenter for indgåelse af en bilateral IaS aftale med Sovjetunionen. Forbundsrepublikken har direkte erklæret, at indgåelse af aftalen skete af politiske og ikke af militære eller sikkerhedsmæssige grunde. Under fremmede orlogsskibes passage af de danske stræder holdes de rutinemæssigt under opsyn som led i farvandsovervågningen, herunder tilgodeses miljøberedskabet, eksempelvis i forbindelse med passage af nukleart fremdrevene skibe. Under sådanne opgaver efterlever danske orlogsskibe søvejsreglerne og udsætter ikke andre skibe for unødige gene. Som hovedregel er de danske orlogsskibe, der følger andre flåders skibe, langt mindre end disse, og de kan derfor næppe anses som nogen trussel for den anden part. Om at aktiviteterne ikke indebærer risiko, vidner det forhold, at de har foregået i en årække uden at give anledning til problemer.

Det bør også fremhæves, at IaS aftaler indtil nu er indgået bilateralt mellem magter med betydelig militær kapacitet, der som sådan kan betegnes som ligeværdige partnere. Dette vil ikke være tilfældet ved en dansk bilateral aftale med Sovjetunionen, hvor denne nation med sin supermagtsstatus vil få en overvældende dominans.

5.9 Amerikas, Storbritanniens og Forbundsrepublikken Tysklands positioner.

Amerika og Storbritannien råder over de største flådestyrker i den vestlige alliance, og landene er interesserede i og har indgået bilaterale aftaler med Sovjetunionen. Aftalerne medvirker til at forebygge episoder til søs, men lægger ikke hindringer i vejen for flådernes mulighed for at udnytte havenes frihed. Tilsvarende position indtages af Forbundsrepublikken Tyskland.

6. Specifikke kommentarer til begrænsende foranstaltninger.

6.1 WTO forslag f. og g.